

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2010-2011

28 OKTOBER 2010

BELEIDSPLAN GEZIN 2010-2014

**ingediend door mevrouw Brigitte GROUWELS, collegelid
bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium**

Lijst met afkortingen

IBO	Initiatief voor Buitenschoolse Opvang
IKG	Inkomensgerelateerde opvang
INLOOP	Integraal Laagdrempelig Opvoedingsondersteuningspunt
LODI	Lokale dienst voor buurtgerichte kinderopvang
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

Lexicon

Voorschoolse kinderopvang: opvang van kinderen die niet voltijds naar de basisschool gaan in groepsverband (kinderdagverblijf) of in gezinsverband (onthaalouder)

Buitenschoolse kinderopvang: opvang voor kinderen die voltijds naar de basisschool gaan in een opvangvoorziening

Buurtgerichte buitenschoolse opvang: model van buitenschoolse kinderopvang waarbij kinderen worden opgevangen in een veilige en geborgen omgeving (nestfunctie) en van daaruit ook deelnemen aan vrije tijdsactiviteiten in samenwerking met externe partnerorganisaties uit de buurt (webfunctie)

Preventieve gezinsondersteuning: het informeren en adviseren van gezinnen over veiligheid, voeding, gezondheid, ontwikkeling en opvoeding, het opvolgen, detecteren en signaleren van risico's, de preventieve gezondheidszorg voor jonge kinderen en de ondersteuning van ouders met specifieke problemen

Opvoedingsondersteuning: de laagdrempelige, gelaagde ondersteuning van opvoedingsverantwoordelijken bij de opvoeding van kinderen

Gezinsbeleid: beleid inzake voorschoolse kinderopvang, buitenschoolse kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en opvoedingsondersteuning

“Alles begint met je kindertijd...”

Lijst met Afkortingen.....	2
Lexicon.....	2
1. Inleiding.....	5
2. Omgevingsanalyse.....	6
2.1. Bestuurlijke omgeving	6
2.2. Demografische omgeving.....	6
2.2.1. Cityboom en vergroening.....	6
2.2.2. Armoede en dualisering	7
2.3. Nederlandstalig gezinsaanbod in Brussel.....	8
2.3.1. Voorschoolse kinderopvang	8
2.3.2. Buitenschoolse kinderopvang.....	9
2.3.3. Preventieve gezinsondersteuning	9
2.3.4. Opvoedingsondersteuning.....	10
3. Doelstellingen en acties	11
Strategische doelstelling 1:	11
De VGC informeert ouders actief over het Nederlandstalig gezinsaanbod en zorgt voor een maximale toegankelijkheid	
Strategische doelstelling 2:	15
De VGC zorgt voor de verdere uitbouw van een fijnmazig en behoeftedekkend Nederlandstalig gezinsaanbod	
Strategische doelstelling 3:	18
De VGC ondersteunt de voorzieningen in verdere uitbouw van een kwalitatieve werking	
Strategische doelstelling 4:	21
De VGC investeert voor haar beleidsontwikkeling in kennisopbouw, partnerschap met het werkveld en samenwerking tussen beleidsdomeinen en met andere overheden	
Bijlage.....	24

1. Inleiding

Brussel is een stad in beweging. De volgende jaren zal het aantal inwoners sterk toenemen. Tegelijk zal de bevolking vergroenen, verkleuren en verarmen. Er zullen meer gezinnen zijn met jonge kinderen en het gaat in stijgende mate om gezinnen van niet-Europese afkomst en/of die thuis andere talen spreken dan Nederlands of Frans. Ook zullen steeds meer kinderen opgroeien in (kans)armoede.

Deze ontwikkelingen brengen bijkomende uitdagingen met zich mee.

Het blijft onze ambitie om te komen tot een fijnmazig en behoeftedekkend gezinsaanbod. Daarbij richten we ons prioritair tot gezinnen die thuis (ook) Nederlands spreken en/of (bewust) kiezen voor een Nederlandstalige dienstverlening, met bijzondere aandacht voor kansengroepen. De voorbije jaren is het aantal plaatsen in zowel de voorschoolse als de buitenschoolse kinderopvang sterk gestegen. Ook deze legislatuur heeft uitbreiding van de opvangcapaciteit een hoge prioriteit.

Maar we willen niet alleen inzetten op meer plaatsen. Het aanbod moet ook toegankelijk zijn voor ouders en van goede kwaliteit zijn.

De volgende jaren zullen ouders en voorzieningen actief worden geïnformeerd. We maken verder werk van evenwichtig opnamebeleid en zorgen voor de uitbouw van een lokaal loket, waar ouders terecht kunnen met al hun opvangvragen. In de buitenschoolse opvang staan buurtgerichte werking en afstemming op brede school voorop. Ouders zullen ook beter worden ondersteund in de opvoeding van hun kind(eren). Daarbij is een belangrijke opdracht weggelegd voor de Opvoedingswinkel.

We willen voorzieningen blijven ondersteunen in de uitbouw van een kwalitatieve werking. Het aantrekken en opleiden van kindbegeleid(st)ers is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast zal het vormingsprogramma verder worden vernieuwd, met bijzondere aandacht voor leer- en competentiebeleid. We begeleiden voorzieningen op het vlak van taalstimulering van kinderen en het sensibiliseren van ouders om ook buiten de school(m)uren voldoende plaats te geven aan het Nederlands.

Om onze doelstellingen en acties te realiseren willen we meten en weten, het partnerschap met het werkveld verder verdiepen en goed samenwerken met de andere beleidsdomeinen en met de Vlaamse Gemeenschap en andere overheden.

In dit beleidsplan maakt u kennis met de grote beleidskeuzes die het VGC-college zich in de periode 2010-2014 voorneemt op het vlak van gezinsbeleid. Uiteraard kan en zal worden bijgestuurd als zich nieuwe kansen of uitdagingen voordoen.

2. Omgevingsanalyse

2.1. Bestuurlijke omgeving

De VGC is de prioritaire partner van de Vlaamse Gemeenschap voor de uitoefening van haar bevoegdheden in Brussel.

De VGC wil door de ontwikkeling en ondersteuning van een open Nederlandstalig netwerk van diensten en voorzieningen de kwaliteit van het leven in de stad in de diverse levensdomeinen verhogen en kansen bieden aan mensen. De VGC staat voor een assertieve, open en zelfverzekerde Nederlandstalige gemeenschap die evident aanwezig is en die de stad mee opbouwt. Als overheid stelt ze zich fundamenteel communicatief, grootstedelijk, geëngageerd, coöperatief, toekomstgericht, direct, ondersteunend, dienstverlenend en innoverend op.

De VGC neemt, in nauwe samenspraak met de Vlaamse Gemeenschap, actief de lokale regie op van het gezinsbeleid. Daarbij zal rekening worden gehouden met een aantal belangrijke nieuwe ontwikkelingen op Vlaams niveau:

- Er komt een kaderdecreet voor de voorschoolse kinderopvang, dat op termijn moet leiden tot voldoende, toegankelijke en kwaliteitsvolle kinderopvang, georganiseerd door leefbare voorzieningen in een breder landschap. Het decreet zal grote veranderingen met zich meebrengen. Specifiek voor Brussel zijn de taalvereisten voor personeel en de toekomst van de bestaande niet-Nederlandstalige zelfstandige voorzieningen van belang.
- De Vlaamse regelgeving inzake buitenschoolse opvang zal eveneens worden aangepast. Een visietekst daarover is volop in voorbereiding. Het door de VGC en het werkveld ontwikkelde model voor buurtgerichte werking met nest- en webfunctie is (gedeeltelijk) geïntegreerd in de werkteksten.
- De organisatie en de financiering van de consultatiebureaus wordt herbekeken.
- Het decreet houdende de organisatie van opvoedingsondersteuning en de werking van de Opvoedingswinkels worden geëvalueerd. De aanbevelingen die daaruit voortvloeien leiden mogelijk tot wijzigingen.

De VGC streeft voor gezinsbeleid naar een goede samenwerking met andere beleidsdomeinen en met andere overheden.

2.2. Demografische omgeving

2.2.1. Cityboom en vergroening

Het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad telt nu meer dan 1 miljoen ingeschreven inwoners. Tegen 2020 zullen dat er 1,2 miljoen zijn.

Als hoofd- en grootstad heeft Brussel een sterk aanzuigeffect op diverse bevolkingsgroepen. Aan het ene uiterste worden de hoger opgeleide autochtone jongvolwassenen aangetrokken door de veelkleurige en meertalige stad met een breed cultuur- en ontspanningsaanbod. Aan het andere uiterste worden arme personen en gezinnen aangetrokken door de mogelijke kansen van de stad en de nabijheid van andere land- en taalgenoten. Onder hen bevinden zich ook veel "mensen zonder papieren", die niet zijn opgenomen in de officiële cijfers en een kwetsbare en moeilijk bereikbare groep vormen.

Steeds meer jongvolwassen ouders blijven met hun opgroeiende kinderen in Brussel wonen. Het betreft in belangrijke mate kansarme gezinnen van niet-Europese afkomst voor wie een betere woning buiten de stad niet betaalbaar is.¹

Tegelijk wordt bij autochtone gezinnen nog vaak stadsvlucht vastgesteld. Vooral de kansrijke bevolking verhuist naar een ander gewest. Het merendeel van de verhuizers gaan naar de gemeenten in de omgeving van Brussel. Pushfactoren voor stadsvlucht van Nederlandstalige gezinnen zijn lawaai, netheid, verkeersoverlast en veiligheid. Gegeven de samenhang tussen uitwijking en gezinsuitbreiding spelen ook andere factoren zoals kinderopvang, onderwijs en jeugdinfrastructuur een belangrijke rol. Taalgebruik in de dienstverlening blijkt eveneens een reden om effectief te verhuizen.²

Eind 2008 telde Brussel 47.440 kinderen onder de 3 jaar, 41.296 kinderen tussen 3 en 6 jaar en 72.565 kinderen tussen 6 en 12 jaar.³ Gemiddeld telt 15% van de Brusselse gezinnen meer dan drie kinderen. Het bevolkingsaandeel van (jonge) kinderen is in Brussel groter dan in de rest van Vlaanderen.

Tussen 2007 en 2020 zal het aantal geboorten in Brussel stijgen met 19,5%, het aantal kinderen jonger dan 3 jaar met 24,3%, het aantal tussen 3 tot 6 jaar met 31,6% en het aantal jonger dan 12 jaar met 30,6 %. In de rest van Vlaanderen wordt een groei voorspeld van 4% geboorten, 14% kinderen tussen 3 tot 6 jaar en 10% kinderen jonger dan 12 jaar.⁴ Bovendien wordt voor Brussel een blijvende groei voorspeld (ook na 2020), terwijl de rest van Vlaanderen tegen 2015 stabiliseert.

De sterkste concentratie gezinnen, (jonge) kinderen en jongeren bevindt zich in de sikkelvormige zone rond het centrum van Brussel, waar de bevolkingsdichtheid de 10.000 inwoners per km² overschrijdt.⁵

2.2.2. Armoede en dualisering

Brussel is aan de ene kant een economische motor en een belangrijk tewerkstellingsgebied voor een veel ruimer gebied. Aan de andere kant kan een groot deel van de inwoners van Brussel niet meegenieten van deze rijkdom. Zo wordt meer dan de helft van de arbeidsplaatsen ingevuld door pendelaars.⁶ In Brussel zelf blijven de (jeugd)werkloosheidscijfers heel hoog. Dat heeft te maken met de gemiddeld lage scholingsgraad van de bevolking.

17% van de totale Brusselse bevolking leeft in financieel moeilijke omstandigheden. Met 16.254 euro ligt het mediaan gezinsinkomen gevoelig lager dan in de rest van Vlaanderen en lager dan in Antwerpen en Gent.⁷

¹ Deboosere, P., Eggerickx, T. Vanhecke & Wayens, E.B. (2009). De Brusselse bevolking : een demografische doorlichting. Synthesenota nr. 3. Brussels Studies, p.7.

² Janssens, R., Nederlandstalige verhuizers van en naar Brussel, Een wetenschappelijk onderzoek naar de verhuisbewegingen van de Nederlandstalige bevolkingsgroep in en uit het Brussels Hoofdstedelijk gewest, VUB-BRIO-VGC, Brussel, 2007, 141p.

³ Zie: bijlage, tabel 1.

⁴ Zie: bijlage, tabellen 2 en 3.

⁵ Deze zone omvat delen van Sint-Gillis (centrum), Vorst (Sint-Antoniuswijk), Anderlecht (Kuregem), Brussel (Marollen en Noordwijk), Laken (Bockstael), Koekelberg (Laag Koekelberg), Schaarbeek (nabij Noordwijk), Sint-Jans-Molenbeek (Laag Molenbeek) en Sint-Joost-ten-Node. Zie: bijlage, figuren 1 en 2.

⁶ Actiris, Brussels Observatorium voor de werkgelegenheid, Evolutie van de werkgelegenheid en de werkloosheid in het Brussels Hoofdstedelijk gewest 1989-2009, Brussel, Actiris, 2009, p.3.

⁷ Zie: bijlage, tabel 4.

Bijna een kwart van de Brusselse kinderen (23,9%) groeit op in de groeiende categorie van gezinnen zonder arbeidsinkomen.⁸ Brussel telt ook veel éénoudergezinnen. Het gaat vaak om alleenstaande vrouwen met (veel) kinderen. De interfederale armoedebaarometer berekent dat alleenstaande ouders een sterk verhoogd armoederisico lopen (39,5%). Dat risico stijgt verder als die alleenstaande ouder ook werkloos is (35%), slechts deeltijds werkt (50%) of helemaal geen inkomen heeft (75%).⁹

Armoede en economische rijkdom zijn geografisch ongelijk verdeeld in Brussel. De kansarmste buurten situeren zich in het Westen en in dezelfde sikkelvormige zone rond het centrum van Brussel waar een hoge concentratie van gezinnen, (jonge) kinderen en jongeren woont. In deze wijken is tegelijk een langzame herwaardering bezig, die jonge gezinnen met een hoger inkomen aantrekt. Bijgevolg wordt de dualiteit waarmee Brussel wordt geconfronteerd er erg zichtbaar.

2.3. Nederlandstalig gezinsaanbod in Brussel

2.3.1. Voorschoolse kinderopvang

In juli 2009 waren in Brussel in totaal 15.009 kindplaatsen in de voorschoolse opvang, waarvan 14.335 in groepsopvang en 674 in gezinsopvang. 44% van alle plaatsen werden op dat moment erkend door of stonden onder toezicht van Kind en Gezin.¹⁰

Van de in totaal 7.361 plaatsen die momenteel worden erkend door of onder toezicht staan van Kind en Gezin worden er 3.153 gesubsidieerd. Dat zijn er 286 meer dan in 2005. Bovendien lopen er nog principieel akkoorden voor de erkenning van 160 bijkomende plaatsen. Deze initiatieven hebben een Nederlandstalig aanbod en werken met inkomensgerelateerde ouderbijdragen. Het gaat om kinderdagverblijven, georganiseerd door het vrije initiatief (1.699 plaatsen), het gemeenschapsonderwijs (881 plaatsen) of gemeentebesturen (539 plaatsen) en om de dienst voor onthaalouders van de VGC (34 plaatsen).¹¹

Afhankelijk van de beschikbaarheid van plaats en van de draagkracht van de voorziening, kunnen ouders in dit 'reguliere' aanbod ook terecht met specifieke opvangvragen: opvang van een kind met specifieke zorgbehoeften, opvang in crisissituaties of andere sociale opvangvragen.¹² Bovenop dit aanbod, bieden 8 gesubsidieerde voorzieningen flexibele opvang (avond en/of zaterdag) aan en zijn er 7 voorzieningen met 22 plaatsen voor occasionele vragen en 6 ploegplaatsen.

⁸ Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad, Welzijnsbarometer, Brussels Armoederapport 2009, Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2009, p. 28.

⁹ De interfederale armoedebaarometer is terug te vinden op de website van POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid.

¹⁰ CERE asbl, places d'accueil pour les enfants de moins de 3 ans, Region Bruxelles capitale, septembre 2009

¹¹ Het gaat om plaatsen in kinderdagverblijven (basisaanbod) en een LODI die op 1 maart 2010 werden gesubsidieerd door Kind en Gezin of Onderwijs.

¹² Zo beschikken 3 voorzieningen over structurele plaatsen voor kinderen met specifieke zorgbehoeften.

De overige 4.208 plaatsen worden aangeboden door zelfstandige kinderdagverblijven (3.902 plaatsen) en onthaalouders (226 plaatsen) met een attest van toezicht van Kind en Gezin. Slechts 3 kinderdagverblijven met een capaciteit van samen 80 plaatsen werken volgens het systeem van de inkomensgerelateerde ouderbijdragen.¹³ De andere kinderdagverblijven en de onthaalouders, die samen instaan voor 4.128 plaatsen, bepalen in principe vrij welke bijdrage ze vragen aan ouders. De voertaal in de Brusselse zelfstandige voorzieningen is overwegend Frans en, in mindere mate, Engels. Al vele jaren kiezen anderstalige zelfstandigen uit praktische overwegingen (infrastructuurvereisten, begeleidernorm...) voor een attest van toezicht van Kind en Gezin. In 2009 is de regelgeving strenger geworden wat betreft de vereiste taalkennis voor verantwoordelijken van zelfstandige voorzieningen. Sindsdien is het aantal startende zelfstandigen sterk gedaald.

De kinderdagverblijven met inkomensgerelateerde ouderbijdragen zijn wel Nederlandstalig.

2.3.2. Buitenschoolse kinderopvang

De totale capaciteit buitenschoolse kinderopvang in Brussel die een erkenning of een attest van toezicht heeft van Kind en Gezin bedraagt 1288 plaatsen. Daarvan zijn 508 plaatsen erkend, verspreid over 6 IBO's met in totaal 10 vestigingsplaatsen. Dat zijn er 177 meer dan in 2005.¹⁴ Bovendien lopen er nog principieel akkoorden voor de erkenning van 232 bijkomende plaatsen.¹⁵ De overige 839 plaatsen worden gerealiseerd in zelfstandige buitenschoolse opvangvoorzieningen. De overgrote meerderheid van die plaatsen is nauw verbonden met de Europese scholen en is niet toegankelijk voor kinderen uit andere scholen. In deze voorzieningen is Engels de voertaal.

2.3.3. Preventieve gezinsondersteuning

Kind en Gezin heeft 3 regioteams in Brussel. In 2009 brachten de regioverpleegkundigen van Kind en Gezin bij 1.997 kinderen een kraambezoek. Alleen UZ Jette organiseert infoavonden voor aanstaande ouders. Met 50 avonden bereikten ze 1.552 ouders. Hetzelfde ziekenhuis heeft 1 erkend prenataal steunpunt met 85 zittingen. Het volgde 114 aanstaande (kwetsbare) moeders op en hield 879 consulten.

Er zijn 22 erkende consultatiebureaus, die 1.155 zittingen hebben georganiseerd. Er werden 4.821 kinderen opgevolgd en 14.216 consulten gehouden. De regioverpleegkundigen van Kind en Gezin deden 6.488 huisbezoeken.

De volgende andere diensten zijn erkend door Kind en Gezin:

- 2 erkende inloopteams (16 onthaalmomenten per week)
- 1 centrum voor kindercare en gezinsondersteuning (85 plaatsen)
- 1 dienst voor gezinsondersteunende pleegzorg (6 pleeggezinnen)
- 1 centrum voor integrale gezinszorg
- 1 vertrouwenscentrum kindermishandeling (366 meldingen)

Een derde inloopteam werd, in afwachting van erkenning door Kind en Gezin, opgestart met Stedenfonds-middelen en wordt binnenkort geëvalueerd.

¹³ Zie: bijlage, tabellen 5 en 6.

¹⁴ Het gaat hierbij om gesubsidieerde op naschoolse opvangmomenten tijdens weekdagen en om 3 toegestemde occasionele opvang. Er werd geen rekening gehouden met vakantieopvang en ook niet met 7 urenpakketten (flexibele opvang).

¹⁵ Het gaat hierbij om "equivalent volle plaatsen" voor 1 nieuw initiatief en capaciteitsuitbreidingen in zowel enkele bestaande als 5 nieuwe vestigingsplaatsen en om 10 toegestemde plaatsen in een LODI voor buitenschoolse opvang.

2.3.4. Opvoedingsondersteuning¹⁶

Voor vragen met betrekking tot opvoeding kunnen ouders terecht in de Opvoedingswinkel. Het Nederlandstalig aanbod opvoedingsondersteuning zal in het voorjaar 2011 volledig in kaart worden gebracht.

De recent opgestarte ontmoetingsplaats voor ouders en jonge kinderen bereikte het voorbije jaar 221 kinderen uit 196 gezinnen.

¹⁶ Voor een gedeeltelijk overzicht, zie: Vandenbroeck, M.; Bonaert, T.; Van der Mespel, S. & De Brabandere, K. (2007), Opvoeden in Brussel, Gent-Brussel, UGent-VBJK-VCOK.

3. Doelstellingen en acties

Strategische doelstelling 1:**De VGC informeert ouders actief over het Nederlandstalig gezinsaanbod en zorgt voor een maximale toegankelijkheid**

De VGC richt zich prioritair tot gezinnen met (jonge) kinderen die thuis (ook) Nederlands spreken en/of (bewust) kiezen voor een Nederlandstalige dienstverlening, met bijzondere aandacht voor kansengroepen.

De VGC gaat uit van de rechten van het kind. Elk kind heeft recht op bescherming, op een toereikende levensstandaard, op gezondheid, op opvoeding en op spel. Elk kind heeft recht om zijn taal te spreken en zijn cultuur te beleven. Ouders hebben bovendien recht op ondersteuning bij het opvoeden van hun kind(eren).

De VGC zal ouders actief informeren over het Nederlandstalige gezinsaanbod en zorgt voor een maximale toegankelijkheid van dit aanbod.

Operationele doelstelling 1.1:**De VGC zal ouders actief informeren over het Nederlandstalige gezinsaanbod**

Zeker wanneer ze een eerste kind verwachten, ervaren vele ouders een grote nood aan informatie en ondersteuning. In eerste instantie is een jong koppel of ouder op zoek naar heel praktische informatie. Waar kan ik terecht met vragen over zwangerschap en bevalling? Wie zal ons bijstaan voor de verzorging en opvoeding van ons kind? Wie zal mijn kind opvangen als wij terug aan het werk zijn, werk zoeken of een (beroeps)opleiding volgen?

Sommige ouders kunnen met deze vragen terecht bij familie, vrienden en/of kennissen. We merken echter dat steeds meer ouders niet beschikken over een adequaat informeel netwerk. Veel gezinnen leven geïsoleerd, (groot)ouders wonen niet in de buurt of hun informatie en raad blijkt niet "actueel" genoeg. Kwetsbare gezinnen vinden bovendien moeilijker hun weg in het bos van voorzieningen. Om deze kansengroep(en) te bereiken moet beroep worden gedaan op intermediaire partners uit diverse sectoren.

Acties:

1. we lanceren een gebruiksvriendelijke website met een overzicht van het aanbod kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning
timing: najaar 2011
2. we maken en verspreiden een nieuwe brochure met een overzicht van het aanbod kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning
timing: najaar 2011

Operationele doelstelling 1.2:**De VGC zorgt voor een maximale toegankelijkheid van een gecoördineerd Nederlandstalig gezinsaanbod voor ouders**

Toegankelijkheid en laagdrempeligheid staan centraal in het gezinsbeleid van de VGC. Daarvoor moeten voorzieningen hun aanbod op elkaar afstemmen, rekening houdend met hun doelpubliek(en). Bijzondere aandacht moet gaan naar het bereik van de meest kwetsbare gezinnen in onze samenleving.

Operationele doelstelling 1.2.A:**De VGC maakt afspraken met het werkveld om te komen tot een evenwichtig opnamebeleid en coördinatie van opvangvragen in de voorschoolse kinderopvang en streeft naar een optimale doorstroming naar het kleuteronderwijs**

Een evenwichtig opnamebeleid is een belangrijk aandachtspunt. De sociale functie van kinderopvang moet verder worden versterkt. Voorschoolse opvangvoorzieningen die zijn erkend of werken volgens het systeem van de inkomensgerelateerde ouderbijdragen zijn verplicht om voor minimaal 20% van hun capaciteit voorrang te geven aan kinderen uit kwetsbare gezinnen en moeten ook beschrijven hoe ze die voorrang realiseren. Daarnaast blijft het wenselijk dat voorzieningen tot op zekere hoogte voorrang kunnen geven aan gezinnen die thuis (ook) Nederlands spreken. Ten slotte is het belangrijk dat er voldoende aanbod is voor crisisopvang, voor flexibele en occasionele opvang en voor inclusieve opvang voor kinderen met specifieke zorgbehoeften.

Om de dienstverlening zo dicht mogelijk bij ouders te brengen en hen toe te laten hun opvangvragen slechts een keer te stellen voorziet de Vlaamse regering in de oprichting van een "lokaal loket". Dit wordt in Brussel bij voorkeur georganiseerd vanuit een samenwerking tussen VGC en opvangvoorzieningen.

Kinderen die gebruik maken van de Nederlandstalige voorschoolse kinderopvang moeten nadien ook kunnen doorstromen naar het Nederlandstalige kleuteronderwijs. Met het beleidsdomein onderwijs en vorming zal verder worden afgestemd met het oog op een naadloze overgang van de kinderen.

Acties:

3. we ondersteunen voorzieningen om een evenwichtig opnamebeleid te voeren, met bijzondere aandacht voor kansengroepen
timing: doorlopend
4. we stimuleren voorzieningen om crisisopvang, flexibele en/of occasionele opvang en inclusieve opvang voor kinderen met specifieke zorgbehoeften aan te bieden en we volgen de evolutie nauwgezet op (cijfers Kind en Gezin)
timing: doorlopend
5. we ondersteunen voorzieningen om hun opnamebeleid op elkaar af te stemmen
timing: doorlopend

6. we zorgen, in overleg met het werkveld, voor de organisatie van een lokaal loket om opvangvragen te coördineren
timing: eind 2012
7. we onderzoeken hoe de doorstroming van kinderen van de voorschoolse kinderopvang naar het kleuteronderwijs kan worden geoptimaliseerd
timing: midden 2011

Operationele doelstelling 1.2.B:

De VGC ondersteunt een buurtgerichte buitenschoolse opvang en zorgt voor afstemming met naschoolse opvang en vrije tijd

Kinderen die naar school gaan hebben ook nood aan een kwaliteitsvol naschools en/of buitenschools opvang- en activiteitenaanbod.

Met het oog op een betere toegankelijkheid wordt in de buitenschoolse opvang verder ingezet op een buurtgerichte werking met nest- en webfunctie, waarbij de sociale functie niet uit het oog zal worden verloren. Over de verschillende beleidsdomeinen heen zal bovendien worden samengewerkt aan een betere onderlinge afstemming van het aanbod, met bijzondere aandacht voor vakantiewerking(en). Deze oefening past ook binnen het ruimere kader van de (verdere) ontwikkeling van de brede school.

Acties:

8. we ondersteunen de buurtgerichte werking van initiatieven buitenschoolse opvang, met bijzondere aandacht voor de sociale functie
timing: doorlopend
9. we streven, in overleg met het beleidsdomein onderwijs en vorming, een betere afstemming na van naschoolse en buitenschoolse opvang
timing: doorlopend
10. we werken, in overleg tussen de verschillende beleidsdomeinen, een geïntegreerd plan uit voor buitenschoolse opvang, naschoolse opvang en vrije tijd (2,5 tot 12 jaar), met bijzondere aandacht voor vakantiewerking(en)

Operationele doelstelling 1.2.C:

De VGC maakt de nodige afspraken met de actoren opvoedingsondersteuning om te komen tot een gecoördineerd aanbod dat zo dicht mogelijk bij de ouder wordt gebracht door de uitbouw van de Opvoedingswinkel

Ouders voelen zich soms wat onzeker en hebben alledaagse vragen over de opvoeding of de ontwikkeling van hun kind, waar ze niet meteen een antwoord op vinden. Ze hebben in de eerste plaats nood aan de (verdere) versterking van hun ouderlijke vaardigheden en van hun draagkracht. Het is daarbij belangrijk dat ouders kunnen terugvallen op informele en formele netwerken, waarin zij praktische, emotionele en/of sociale steun ervaren.

Aanbieders werken best vraaggericht of -gestuurd, integraal, emancipatorisch (empowerment) en met respect voor de diversiteit van ouders. In sommige gevallen is meer specifieke ondersteuning of hulp nodig en moet gericht worden doorverwezen.

Ouders moeten beter hun weg vinden naar het aanbod. Over de beleidsdomeinen heen is er behoefte aan meer samenwerking tussen lokale actoren en aan een betere onderlinge afstemming van hun dienstverlening.

Acties:

11. we brengen de lokale actoren opvoedingsondersteuning samen voor overleg met het oog op afstemming en samenwerking
timing: voorjaar 2011
12. we maken, in overleg met de verschillende beleidsdomeinen en het werkveld, een actieplan opvoedingsondersteuning
timing: najaar 2011
13. we zorgen, in overleg met het werkveld, voor de inbedding van de Opvoedingswinkel in een breder samenwerkingsverband en uitbouw van de winkel tot regionaal uithangbord voor opvoedingsondersteuning
timing: voorjaar 2011
14. we zorgen, in overleg met het werkveld, voor de verankering van de specifieke werking van de inloopteams naar een kansarm doelpubliek in de Opvoedingswinkel
timing: voorjaar 2011
15. we plannen, in samenspraak met het werkveld, de organisatie van thema-avonden voor ouders, andere opvoeders en intermediaire partners
timing: periodiek

Strategische doelstelling 2:**De VGC zorgt voor de verdere uitbouw van een fijnmazig en behoeftedekkend Nederlandstalig gezinsaanbod**

De bevolking groeit. Steeds meer kinderen groeien op in Brussel. In 2020 is 16,1 procent van de Brusselse bevolking jonger dan 12 jaar. Bovendien heeft Brussel een centrumfunctie: veel jongvolwassenen vestigen zich in de stad en ook veel pendelaars doen beroep op dienstverlening in de grootstad. Buurten worden gerenoveerd en nieuwe woningen worden gebouwd, maar er is ook nood aan bijkomende investeringen in gemeenschapsvoorzieningen.

De beschikbaarheid en nabijheid van voorzieningen, zoals kinderdagverblijven en scholen, is voor hooggeschoolde Nederlandstalige ouders bovendien een belangrijke factor in hun beslissing om in Brussel te blijven. Een fijnmazig, kwalitatief netwerk van Nederlandstalige gezinsvoorzieningen helpt de stadsvlucht van Nederlandstalige gezinnen tegengaan.

De capaciteitsdruk wordt reeds enkele jaren gevoeld in de gezinsvoorzieningen. De vraag naar kinderopvang is veel groter dan de beschikbare plaatsen. Ook de preventieve gezinsondersteuning botst op grenzen.

De VGC zal de volgende jaren prioritair inzetten op de verdere uitbreiding van het Nederlandstalig gezinsaanbod door overleg met de Vlaamse Gemeenschap en stimulering en ondersteuning van voorzieningen. Daarnaast zullen specifieke werkingen op maat van Brussel of de grootstad worden ondersteund.

Operationele doelstelling 2.1:**De VGC overlegt met de Vlaamse Gemeenschap over een groeipad naar een behoeftedekkend Nederlandstalig gezinsaanbod**

De stijging van het geboortecijfer en het aantal kinderen zal zich ook in de toekomst voortzetten. Er zal dus een toenemende vraag zijn naar voldoende capaciteitsuitbreiding van het Nederlandstalig gezinsaanbod. Voor zover die niet meteen kan worden gerealiseerd, zullen er prioriteiten worden gesteld.

Voor de voorschoolse kinderopvang heeft de Vlaamse regering de ambitie om tegen 2020 een behoeftedekkend aanbod te realiseren. De evolutie van het door de overheid te financieren aanbod van de kinderopvang zal structureel worden gekoppeld aan de evolutie van de nataliteit. De VGC wil deze doelstelling mee helpen vertalen naar een groeipad voor het Nederlandstalige aanbod in Brussel. Bij de uitbreiding wordt een evenwichtige spreiding nagestreefd over doelgroepen en gemeenten. Bovendien zal aansluiting worden gezocht op het aanbod Nederlandstalig kleuteronderwijs.

Niet alleen in de kinderopvang, maar ook in de preventieve gezinsondersteuning zal een antwoord moeten worden gezocht op het stijgende aantal geboorten. Ook de toenemende (kans)armoede is daarbij van belang.

Acties:

16. we brengen, in overleg met de Vlaamse Gemeenschap, de behoeften aan bijkomend Nederlandstalig gezinsaanbod in kaart
timing: voorjaar 2011
17. we bepalen, in overleg met de Vlaamse Gemeenschap, de prioriteiten voor bijkomend Nederlandstalig gezinsaanbod
timing: doorlopend
18. we overleggen met de Vlaamse Gemeenschap over de reguliere financiering van bijkomend Nederlandstalig gezinsaanbod
timing: doorlopend

Operationele doelstelling 2.2:**De VGC zal gezinsvoorzieningen stimuleren en ondersteunen om nieuwe initiatieven te nemen of capaciteit uit te breiden**

De realisatie van de nodige capaciteitsuitbreiding is gezamenlijke opdracht van overheid en werkveld. Voor zichzelf ziet de VGC daarbij vooral een stimulerende en ondersteunende rol weggelegd. De organisatie van het aanbod wordt in de eerste plaats opgenomen door het vrije initiatief (non profit). Ook de gemeenten en, specifiek voor kinderopvang, de zelfstandige sector kunnen mee instaan voor de realisatie van een bijkomend Nederlandstalig gezinsaanbod.

De VGC zal gezinsvoorzieningen stimuleren, coachen en ondersteunen bij de opstart van nieuwe initiatieven en capaciteitsuitbreidingen. In de eerste plaats wordt gedacht aan consultatiebureaus, kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang, waarbij ook wordt gestreefd naar schaalvergroting. De ontmoetingsplaatsen voor ouders en jonge kinderen worden verder uitgebouwd en er wordt een aanbod ambulante opvoedingsondersteuning opgestart op plaatsen waar ouders regelmatig samenkomen (consultatiebureaus, kinderdagverblijven, scholen...).

De VGC investeert aanvullend in aankoop en (vernieuw)bouw en dit bij voorrang met het oog op nieuwe initiatieven en capaciteitsuitbreidingen. Fysieke toegankelijkheid, efficiënt onderhoud en energiezuinig gebruik zijn uitgangspunten. Om voorzieningen minimaal te belasten wordt de regelgeving maximaal afgestemd op die van andere actoren, zoals VIPA. Met de voorzieningen worden ook afspraken gemaakt over een toegankelijke en kwaliteitsvolle toekomstige werking.

Waar mogelijk en opportuun, worden "brede projecten" opgezet, waar gezinsvoorzieningen samengaan met onderwijs- en/of cultuurpartners.

Acties:

19. we stimuleren gezinsvoorzieningen om nieuwe initiatieven uit te bouwen en capaciteitsuitbreidingen te realiseren
timing: doorlopend

20. we evalueren het eigen aanbod van de VGC (dienst voor onthaalouders 'De Spruitjes') en onderzoeken de mogelijkheden van een brede inbedding
timing: eind 2011
21. we coachen gezinsvoorzieningen in hun zoektocht naar financiering voor huisvesting, personeel en werking van nieuwe initiatieven en capaciteitsuitbreidingen
timing: doorlopend
22. we voorzien, in afwachting van subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap, in opstartsubsidies voor nieuwe initiatieven en capaciteitsuitbreidingen
timing: doorlopend
23. we geven investeringssubsidies en/of subsidies voor tijdelijke huisvesting met voorrang aan nieuwe initiatieven en capaciteitsuitbreidingen en nemen verder de rol op van advisering en begeleiding van investeringsprojecten
timing: doorlopend
24. we actualiseren de verordening over de investeringssubsidies met het oog op afstemming op andere subsidiestromen (VIPA...) en maken daarbij afspraken over een toegankelijke en kwaliteitsvolle werking
timing: voorjaar 2011

Operationele doelstelling 2.3:

De VGC ondersteunt specifieke werkingen van gezinsvoorzieningen

De uitbouw van een kwaliteitsvolle werking in Brussel en/of in de grootstad is niet altijd vanzelfsprekend. De omgeving verschilt en er zijn zowel specifieke kansen als uitdagingen. De VGC sluit zich waar mogelijk aan bij een regulier beleid van de Vlaamse Gemeenschap, dat maximaal toepasbaar is in Brussel. Waar nodig zal de VGC een aanvullend beleid voeren en specifieke werkingen ondersteunen.

Acties:

25. we ondersteunen verder de buurtgerichte werking van buitenschoolse opvang en actualiseren de subsidieregeling
timing: eind 2010
26. we ondersteunen de werking van de consultatiebureaus en ontwikkelen daarvoor ook een (nieuwe) subsidieregeling
timing: midden 2011

Strategische doelstelling 3:**De VGC ondersteunt de voorzieningen in verdere uitbouw van een kwalitatieve werking**

De veranderende bevolkingssamenstelling brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. Bovendien moeten gezinsvoorzieningen ook steeds breder en meer in de diepte gaan werken en verwachten ouders een hoge kwaliteit. Het is niet vanzelfsprekend voor individuele voorzieningen om deze uitdagingen en verwachtingen in de specifieke Brusselse omgeving meteen tot een goed einde te brengen. Daar komt nog bij dat het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerd Nederlandstalig personeel in toenemende mate als problematisch wordt ervaren.

De VGC wil Nederlandstalige gezinsvoorzieningen zo goed mogelijk ondersteunen in de (verdere) uitbouw van een kwaliteitsvolle werking.

Operationele doelstelling 3.1:**De VGC investeert in het aantrekken en opleiden van kindbegeleid(st)ers**

Veel Nederlandstalige gezinsvoorzieningen in Brussel hebben het moeilijk om gekwalificeerd personeel aan te werven en te behouden.

Kindbegeleid(st)er, zowel voorschools als buitenschools, is een absoluut knelpuntberoep. Bovendien werkt buitenschoolse opvang bijna uitsluitend met gesubsidieerde contractuelen en andere doelgroepwerknemers, wat de mogelijkheden om gemotiveerde en competente kandidaten te vinden nog beperkt. Uit goede praktijkvoorbeelden blijkt verder dat diversificatie in jobs belangrijk is. De kinderopvang heeft nood aan pedagogische, ondersteunende medewerkers die de kindbegeleid(st)ers kunnen ondersteunen in het uitvoeren van hun pedagogische opdrachten.

Jongeren kiezen nog onvoldoende (bewust) voor zorgberoepen en/of kindbegeleid(st)er. Allochtone kandidaten aantrekken kan een deel van de oplossing zijn, indien deze nieuwe doelgroep verder wordt gestimuleerd in het versterken van taalkennis of -vaardigheid. Daarnaast zal ook het aantrekken en behouden van personeel van buiten Brussel een permanente uitdaging blijven. De VGC wil gezinsvoorzieningen in de mate van het mogelijke ondersteunen op dit vlak.

Acties:

27. we sensibiliseren jongeren om te studeren voor kinderbegeleid(st)er
timing: doorlopend

28. we onderzoeken hoe we kunnen bijdragen tot het beter integreren van
grootstedelijke aspecten in de opleiding kindbegeleid(st)er

29. we ondersteunen wervingscampagnes voor kindbegeleid(st)ers in Brussel
timing: doorlopend
30. we zorgen, in overleg met het beleidsdomein onderwijs en vorming, voor de
verdere uitbouw van opleidingstrajecten zorg
timing: najaar 2010
31. we volgen de opstart van de bachelor pedagogiek van het jonge kind actief op
en onderzoeken mogelijkheden tot stage
timing: najaar 2011

Operationele doelstelling 3.2:**De VGC zorgt voor een kwalitatief en ruim vormingsaanbod voor
Nederlandstalige gezinsvoorzieningen**

In een sterk veranderende omgeving zijn voorzieningen en medewerkers verplicht om voortdurend te leren en bij te sturen. Hoe zij met verandering omgaan kan sterk verschillen. De visie op vorming en vernieuwing en het leerklimaat binnen een team zijn erg belangrijk. De VGC verwacht van gezinsvoorzieningen een doordacht leerbeleid en voorziet in een kwalitatief en ruim vormingsaanbod.

De vernieuwing van het aanbod wordt voortgezet. De nadruk verschuift naar verdieping en verandering op de werkvloer. Bovendien worden cursussen, teamtrajecten en intervisies (deels) opgehangen aan horizontale thema's: leer- en competentiebeleid, taalbeleid, opnamebeleid en ouderbeleid. Specifiek voor de kinderopvang wordt maximale verbinding met opvoedingsondersteuning nagestreefd.

Acties:

32. we werken aan de verdere vernieuwing van het vormingsaanbod
timing: eind 2011
33. we ondersteunen initiatieven bij het ontwikkelen en voeren van een doordacht
en effectief leer- en competentiebeleid
timing: doorlopend
34. we zorgen voor cursussen, teamtrajecten en intervisies, met bijzondere
aandacht voor een aantal horizontale thema's
timing: jaarlijks
35. we ondersteunen de organisatie van pedagogische studiedagen
timing: doorlopend
36. we maken promotie voor gezonde voeding, zowel naar personeel als naar
ouders
timing: voorjaar 2012
37. we houden ontmoetingsdagen voor leidinggevenden, medewerkers en
vrijwilligers, gericht op informatie, vorming en/of netwerking
timing: doorlopend

Operationele doelstelling 3.3:**De VGC zorgt voor stimulering van kinderen in hun talige ontwikkeling en sensibilisering van ouders om hen zo vroeg mogelijk en ook buiten de school(m)uren met het Nederlands in contact te brengen**

Brussel is niet alleen een veelkleurige, maar ook een meertalige stad. Deze rijkdom aan talen en culturen is zonder meer een troef, maar betekent tegelijk een bijzondere uitdaging voor de positie van het Nederlands.

De VGC wil vanuit een open opstelling bijdragen tot de positieve uitstraling van het Nederlands in een meertalige omgeving en mee instaan voor de ondersteuning van een brede waaier van kwaliteitsvolle Nederlandstalige dienstverlening. De VGC wil ook kansen geven aan anderstaligen die (bewust) kiezen voor dit aanbod. De bestaande kennis en inspanningen over de beleidsdomeinen heen zullen worden samengebracht. Taal is ook een belangrijk aandachtspunt binnen brede school.

Kinderen in kinderdagverblijven en in buitenschoolse opvang moeten worden gestimuleerd in hun talige ontwikkeling, met bijzondere aandacht voor het Nederlands. Ouders die hun kinderen van het Nederlandstalig aanbod gebruik (willen) laten maken, zullen verder worden gesensibiliseerd om hun kinderen zo vroeg mogelijk en ook buiten de school(m)uren in contact te brengen met het Nederlands.

De VGC werkt, vanuit de in het Onderwijscentrum Brussel en door de taalondersteuners opgebouwde expertise en terreinkennis, aan de verfijning van haar beleidsvisie over de verschillende beleidsdomeinen heen.

De VGC wil gezinsvoorzieningen de kans geven om zich, binnen die visie, te laten begeleiden bij het uitwerken van een eigen taalbeleid. Specifiek in de kinderopvang streven we naar een groeipad voor taalondersteuning.

Acties:

38. we werken, in overleg met de verschillende beleidsdomeinen, een geactualiseerde visietekst en gecoördineerde aanpak uit
timing: eind 2010
39. we zorgen voor begeleiding van gezinsvoorzieningen bij het uitwerken, binnen onze beleidsvisie, van een eigen taalbeleid
timing: doorlopend
40. we begeleiden kinderdagverblijven en initiatieven voor buitenschoolse opvang op het vlak van taalstimulering
timing: doorlopend
41. we ontwikkelen en verspreiden werkinstrumenten inzake taalondersteuning
timing: doorlopend
42. we sensibiliseren ouders om hun kinderen thuis te stimuleren en ook buiten de school(m)uren in contact te brengen met het Nederlands
timing: doorlopend
43. we evalueren het aanbod taalondersteuning, zorgen voor wetenschappelijke begeleiding en sturen waar nodig bij
timing: midden 2011

Strategische doelstelling 4:**De VGC investeert voor haar beleidsontwikkeling in kennisopbouw, partnerschap met het werkveld en samenwerking tussen beleidsdomeinen en met andere overheden**

Om tot een onderbouwd en gedragen (gezins)beleid te komen moet de overheid beschikken over aangepaste instrumenten.

De VGC wil de volgende jaren verder werk maken van kennisopbouw en van een verdere verdieping van het partnerschap met het werkveld. Tussen de verschillende beleidsdomeinen worden bruggen gebouwd en er zal worden samengewerkt met de Vlaamse Gemeenschap en ook met andere overheden.

Operationele doelstelling 4.1:**De VGC zorgt voor een goede kennisontwikkeling en opvolging van kerncijfers in functie van een onderbouwd beleid**

Voor een efficiënte voorbereiding moet het beleid beschikken over relevante gegevens en kerncijfers. Het verzamelen, ontsluiten en gebruiken van kennis is een belangrijke opdracht. Het in kaart brengen van gezinnen en kinderen en van (ook) het Nederlandstalig gezinsaanbod moet ons helpen om de witte vlekken in kaart te brengen, maar ook om voorzieningen nog beter te kunnen ondersteunen.

Waar mogelijk worden gegevens maar een keer opgevraagd. Met het oog op meervoudig gebruik en vergelijkbaarheid wordt eenvormigheid nagestreefd, zowel over beleidsdomeinen als tussen overheden. Bij het opstellen van vragenlijsten wordt rekening gehouden met de draagkracht van voorzieningen.

Acties:

- 44. we actualiseren de Cartografie van de Nederlandstalige (voorschoolse) kinderopvang en brengen het aanbod voor consultatiebureaus, buitenschoolse opvang en opvoedingsondersteuning in kaart
timing: voorjaar 2011
- 45. we overleggen met de Vlaamse Gemeenschap over een systematische gegevensuitwisseling
timing: voorjaar 2011
- 46. we onderzoeken, in overleg met het werkveld, over een periodieke bevraging van aanvullende gegevens
timing: voorjaar 2011

**Operationele doelstelling 4.2:
De VGC bouwt een partnerschap uit met het werkveld**

Participatie werkt versterkend. Nieuwe ontwikkelingen en visies groeien vaak in interactie tussen werkveld, beleid en wetenschap.

De VGC wil het werkveld maximaal betrekken bij het beleid, maar ook bij de verdere uitbouw van het ondersteuningsaanbod. Met het oog op efficiëntie wordt dit aanbod gestroomlijnd en wordt de taakverdeling tussen administratie en externe partner(s) uitgeklaard. In dit kader wordt ook de positionering van het lokaal loket voor de voorschoolse kinderopvang onderzocht.

De VGC wil onderzoeken in welke mate ze tegemoet kan komen aan de vraag naar ondersteuning voor infrastructuur (onderhoud, herstelling en verfraaiing). Dit kan door een mobiele ploeg op te starten of bestaande interventieteams in te zetten, waarbij ook wordt gedacht aan sociale economie.

Acties:

- 47. we organiseren ontmoetingsmomenten om het brede werkveld te informeren en te betrekken bij belangrijke ontwikkelingen
timing: doorlopend
- 48. we zorgen voor de organisatie van de adviesraad Gezin en het lokaal overleg opvoedingsondersteuning
timing: doorlopend
- 49. we werken met het werkveld samen aan de verdere uitbouw en de stroomlijning van het ondersteuningsaanbod
timing: eind 2011
- 50. we bouwen een steunpunt opvoedingsondersteuning uit
timing: voorjaar 2011
- 51. we onderzoeken, in overleg met de verschillende beleidsdomeinen, de mogelijkheid om een mobiele ploeg op te richten of bestaande interventieteams in te zetten voor gezinsinfrastructuur

**Operationele doelstelling 4.3:
De VGC streeft ook voor gezinsbeleid naar een goede samenwerking met andere beleidsdomeinen en andere overheden**

Om een slagkrachtig en coherent beleid te kunnen voeren is samenwerking en wederzijdse betrokkenheid van essentieel belang.

De VGC streeft naar een zo groot mogelijke kruisbestuiving tussen de verschillende beleidsdomeinen. Een gezamenlijk gedragen visie en resultaatgericht samenwerken staan voorop. Voor gezinsbeleid wordt daarbij vooral gedacht aan brede school, taalondersteuning en opvoedingsondersteuning.

De VGC wil met de Vlaamse Gemeenschap als prioritaire partner samenwerken aan een maximale invulling van een gemeenschapsbeleid, dat voldoende rekening houdt met de specifieke noden van Brussel. Bestaande contacten op beleidsniveau en tussen administraties zullen nog worden versterkt.

De VGC wil ook de hand reiken aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de gemeenten en OCMW's, die vanuit hun eigen bevoegdheden, een flankerend beleid voeren en/of de rol van organiserend bestuur (kunnen) opnemen. In de gewestelijke programma's gaat de VGC, binnen de eigen bevoegdheden, uit van haar regierol en van een evenwichtige verdeling van de middelen over de twee Gemeenschappen.

Acties:

52. we werken, in overleg met de verschillende beleidsdomeinen, resultaatgericht en projectmatig samen

timing: doorlopend

53. we werken met de Vlaamse Gemeenschap samen aan een gemeenschapsbeleid, dat voldoende rekening met specifieke noden in Brussel

timing: doorlopend

54. we streven een zo goed mogelijke samenwerking na met de andere overheden

timing: doorlopend

Bijlage

Tabel 1: bevolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest per leeftijdscategorie (2000-2008)¹⁷

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0 jaar	13.044	13.572	14.263	13.940	14.609	15.139	15.496	16.235	16.172
totaal 0-2 jaar	38.074	38.896	40.402	41.239	42.164	42.915	44.626	46.337	47.440
totaal 3 -5 jaar	35.033	35.567	36.399	37.135	37.566	38.444	39.114	40.163	41.296
totaal 6-11 jaar	66.997	67.276	68.212	68.749	69.084	69.329	70.280	71.073	72.565
totaal 0 -11 jaar	140.104	141.739	145.013	147.123	148.814	150.688	154.020	157.573	161.301

Tabellen 2 en 3: Bevolkingsprognoses in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in het Vlaams Gewest per leeftijdscategorie (2007-2020)¹⁸

Brussels Hoofdstedelijk Gewest	2007	2010	2015	2020	procentuele stijging 2020 t.o.v. 2007
geboorten	16.235	17.654	18.784	19.395	19,5
0-2 jaar	46.337	51.149	56.674	57.615	24,3
3-5 jaar	40.163	44.748	50.932	52.840	31,6
6-11 jaar	71.073	75.451	86.117	95.309	34,1
totaal 0-11 jaar	157.573	171.348	193.723	205.764	30,6

Vlaams Gewest	2007	2010	2015	2020	procentuele stijging 2020 t.o.v. 2007
geboorten	65.762	67.694	68.554	68.286	3,8
0-2 jaar	195.015	203.523	208.887	206.784	6,0
3-5 jaar	187.095	200.908	213.760	212.883	13,8
6-11 jaar	397.916	391.356	417.705	441.130	10,9
totaal 0-11 jaar	780.026	795.787	840.352	860.797	10,4

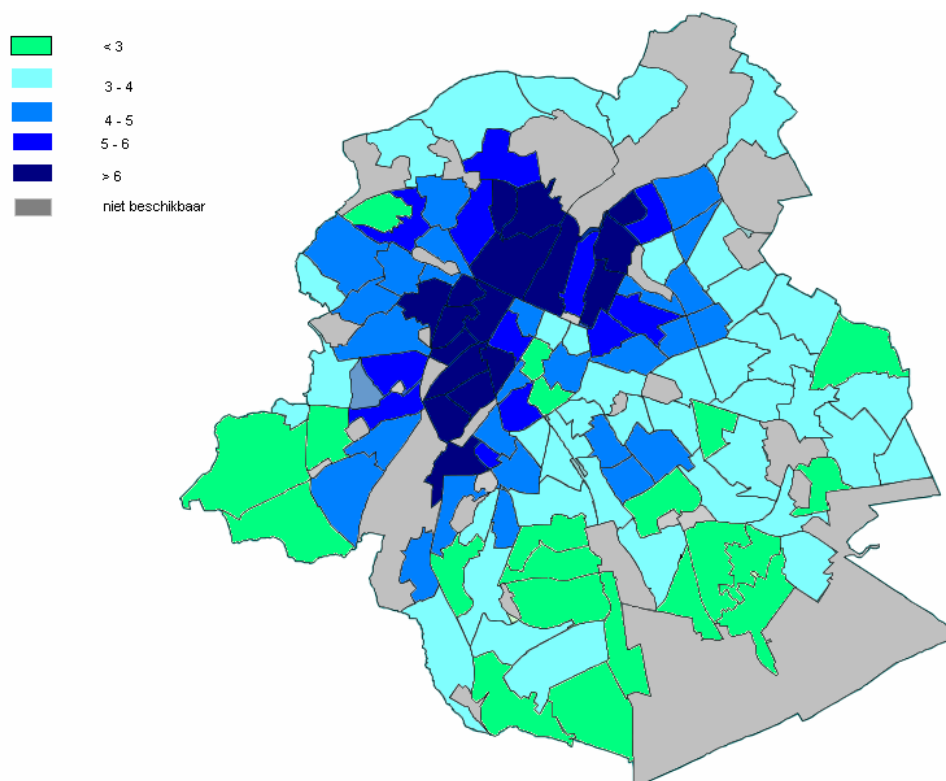
¹⁷ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, *Bevolking op 1 januari 2007-2061*, 2010 (03.09.10, ADSEI, http://statbel.fgov.be/nl/modules/publications/statistiques/bevolking/Bevolking_op_1_jan_2007-2061.jsp) en *Bevolking per sector op 01/01/2008*, Brussel, ADSEI, 2008, CD-rom.

¹⁸ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, *Bevolking op 1 januari 2007-2061*, 2010 (03.09.10, ADSEI, http://statbel.fgov.be/nl/modules/publications/statistiques/bevolking/Bevolking_op_1_jan_2007-2061.jsp): Gegevens Vlaams Gewest en aantal geboorten Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse, *Cahiers van het BISA, 'Bevolkingsprojecties 2010-2020 voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*, Brussel, BISA, 2010, p.48: overige gegevens Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

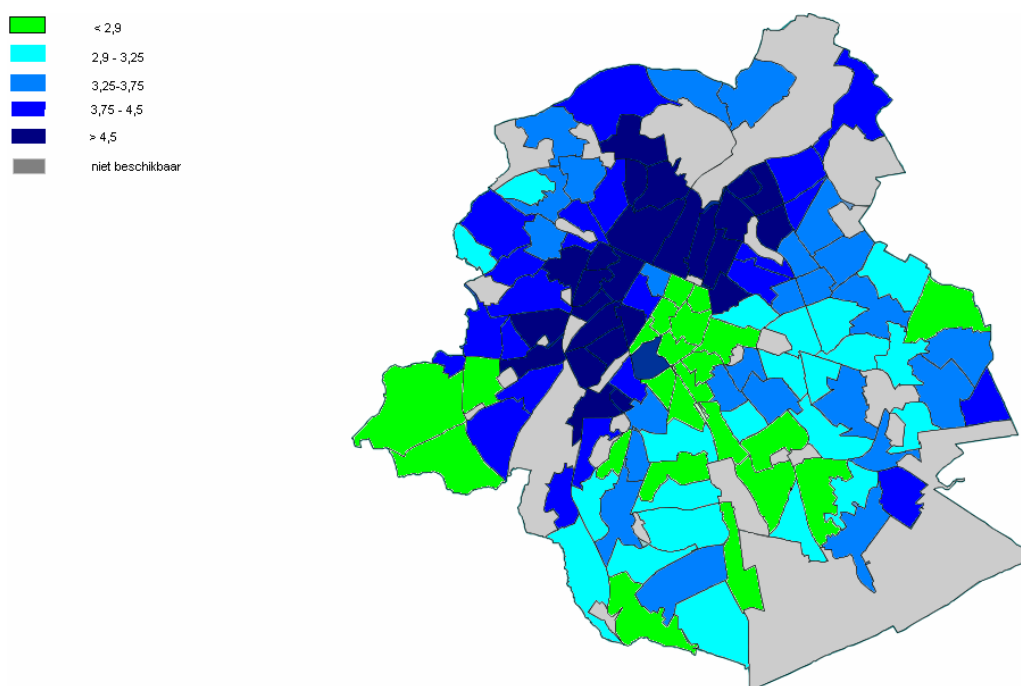
Tabel 4: Mediaan inkomen per aangifte (aanslagjaar 2008: inkomens 2007)¹⁹

gemeente	mediaan inkomen per aangifte
Vlaams Gewest	20.482
Antwerpen	18.161
Gent	19.181
Charleroi	15.052
Luik	15.776
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	16.254

Figuur 1: Kaart aandeel jonger dan 3 jaar in 2008 (%)²⁰

¹⁹ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, *Fiscale inkomens per gemeente: aanslagjaar 1994-2008*, 23.02.2010 (03.09.2010, ADSEI, http://statbel.fgov.be/nl/modules/publications/statistiques/arbeidsmarkt_levensomstandigheden/Fiscale_inkomens.jsp).

²⁰ Brussels Hoofdstedelijk Gewest, *Wijkmonitoring*, 2010 (03.09.2010, Brussels Hoofdstedelijk gewest, http://www.wijkmonitoring.irisnet.be/conscientia/bin/view/Maps/IndicatorMap?action=map&indicator=Indicators.demo01&time_displayed_=2008&time=2008-01-01&level_displayed_=Wijk&level=Districts.DistrictClass).

Figuur 2: Kaart aandeel van 3 tot en met 5 jaar in 2008 (%)²¹

²¹ Brussels Hoofdstedelijk Gewest, *Wijkmonitoring*, 2010 (03.09.2010, Brussels Hoofdstedelijk gewest, http://www.wijkmonitoring.irisnet.be/conscientia/bin/view/Maps/IndicatorMap?action=map&indicator=Indicators.demo02&time_displayed_=2008&time=2008-01-01&level_displayed_=Wijk&level=Districts.DistrictClass).

Tabel 5: Capaciteit voorschoolse opvangvoorzieningen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, per voorzieningstype en met opdeling wel/niet volgens regeling inkomensgerelateerde ouderbijdragen, 1 maart 2010 (VGC, op basis van gegevens van Kind en Gezin)

Voorzieningstype	IKG op 01/03/2010		Totaal aantal opvangplaatsen
	ja	neen	
Crèche	2190	0	2190
Peutertuin	20	0	20
Dienst voor onthaalouders	34	0	34
Lokale dienst - voorschoolse opvang	28	0	28
Zelfstandig kinderdagverblijf van het GO!	881	0	881
TOTAAL GESUBSIDIEERD			3153
Zelfstandig kinderdagverblijf	80	3902	3982
Zelfstandige onthaalouder	0	226	226
TOTAAL ZELFSTANDIG			4208
TOTAAL	3233	4128	7361

Tabel 6: Aantal voorschoolse opvangvoorzieningen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, per voorzieningstype en met opdeling wel/niet volgens regeling inkomensgerelateerde ouderbijdragen, 1 maart 2010 (VGC, op basis van gegevens van Kind en Gezin)

Voorzieningstype	IKG op 01/03/2010		Totaal aantal voorzieningen
	ja	neen	
Crèche	56	0	56
Peutertuin	1	0	1
Dienst voor onthaalouders	1	0	1
Lokale dienst - voorschoolse opvang	1	0	1
Zelfstandig kinderdagverblijf van het GO!	31	0	31
TOTAAL GESUBSIDIEERD			90
Zelfstandig kinderdagverblijf	3	143	146
Zelfstandige onthaalouder	0	37	37
TOTAAL	93	180	273